

BÖLÜM 11

GENEL ABDOMEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nur GÜVEN ÖZDEMİR¹

Giriş

Abdomen (karın) muayenesi, kapsamlı bir fizik muayenenin parçası olarak veya birey, sağlık kurumuna abdominal bölgeye ilişkin bir sağlık sorunu ile başvurduğunda yapılır (1). Abdomen muayenesi, solunum sistemi dışında diğer sistemlerin (gastrointestinal sistem, genitoüriner sistem, vb.) fonksiyonları, bu sistemlere ilişkin sorunların veya risklerin saptanması ile hemşirelik tanılarının belirlenmesinde veri sağlar (2-4).

Abdomen değerlendirilmesinde fizik muayene yöntemleri sırası ile; inspeksiyon, oskültasyon, perküsyon ve palpasyon uygulanarak gerçekleştirilir (1). Muayene sırasında ileri tanı yöntemleri de kullanılmakta olup, dikkatli ve etkin bir biçimde gerçekleştirilen bir abdomen muayenesi, ileri tanı yöntemlerine olan (radyolojik incelemeler vb.) gereksinimi azaltırken, hastalık sürecinin yönetiminde önemli rol oynar (2). Bu nedenle, hemşirelik sürecinin ve bakımın etkin yönetimi için hemşirelerin ve ebelerin abdomen tanılmasında fizik muayene yöntemlerine ilişkin bilgi ve becerileri kazanması, geliştirmesi ve uygulaması önemlidir.

Abdominal Kadranlar ve Bölgeler

Genel abdomen değerlendirilmesinde tanılamada kolaylık sağlamak amacıyla iki yöntem kullanılır. En yaygın kullanılan yöntem abdomeni, umblikus boyunca

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, nur.gozdemir@beun.edu.tr, ORCID id: 0000-0003-4280-5221

rolleri kapsamında uygulamalarını doğru bir biçimde gerçekleştirebilmelerinde önemli role sahiptir.

KAYNAKÇA

1. Ball JW, Dains JE, Flynn JA, Solomon BS, Stewart RW. Seidel's Guide to Physical Examination: An Interprofessional Approach. St. Louis, Missouri: Elsevier/Mosby; 2019.
2. Mealie CA, Ali R, Manthey DE. Abdominal Exam. Treasure Island, FL: StatPearls Publishing; 2020 [cited 2023 10th July]. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK459220/>.
3. Dillon PM. Nursing Health Assessment: A Critical Thinking, Case Studies Approach. 2nd. ed. Philadelphia, PA: F. A. Davis Company; 2007.
4. Jensen S. Nursing Health Assessment : A Best Practice Approach. 3rd. ed. Philadelphia, PA: Wolters Kluwer Health; 2019.
5. Bickley LS, Szilagyi PG, Hoffman RM, Soriano RP. Bates' Guide to Physical Examination and History Taking. 13th ed. Philadelphia, PA: Wolters Kluwer; 2021.
6. Weber J, Kelley J. Health Assesment in Nursing. 6th ed. Philadelphia, PA: Wolters Kluwer; 2018.
7. Sevinç S. Abdominal değerlendirme. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi. 2007;4(1):10-20.
8. Gawlik KS, Melnyk BM, Teall AM. Evidence-Based Physical Examination Handbook. New York Springer Publishing Company; 2022.
9. NANDA International. Nursing Diagnoses Definitions and Classification 2018-2020. 11th ed. Herdman H, Kamitsuru S, editors. Canada: Thieme; 2018.
10. Alexander T. The Abdomen. In: Rawles Z, Griffiths B, Alexander T, editors. Physical Examination Procedures for Advanced Nurses and Independent Prescribers: Evidence and Rationale. Boca Raton, FL: CRC Press; 2015. p. 44-54.
11. Jarvis C, Bertschi L. Abdomen. In: Jarvis C, editor. Physical Examination & Health Assessment. 8th ed. St. Louis, Missouri Elsevier; 2020. p. 682-723.
12. McGrath A. Examination of the Abdominal System. In: Cox CL, editor. Physical Assessment for Nurses and Healthcare Professionals. 3rd ed. Hoboken, NJ Wiley-Blackwell; 2019. p. 123-47.
13. Morrissey S. Pancreatitis. Treasure Island, F: StatPearls Publishing; 2022 [cited 25th July 2023. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK538337/>.
14. Asirdizer M, Besik EZ, Kartal E. Non-traumatic ecchymoses: A literature review from a medical-legal perspective. Journal of Forensic and Legal Medicine. 2023;95:102490.
15. Hirt PA, Castillo DE, Yosipovitch G, Keri JE. Skin changes in the obese patient. Journal of the American Academy of Dermatology. 2019;81(5):1037-57.
16. Kelsall A, Newell-Price J. Cushing's syndrome. Medicine. 2021;49(8):483-7.
17. Lanyi S, Wills A, Schenck O. Numerous Spider Angiomas as the Presenting Sign of Acute Graft Versus Host Disease. SKIN The Journal of Cutaneous Medicine. 2022;6(6):527-30.
18. Alpau M. Karın Oskültasyonu. In: Anılır E, Çöpelci Y, Coşgun S, Çalışkan Kartal A, Erürker Öztürk T, editors. Gastrointestinal Sistemde Temel Semiyoloji. Ankara: Akademisyen Kitabevi; 2021. p. 693-5.

19. Brandt LJ. Use of the Stethoscope to Diagnose Gastrointestinal and Hepatic Disorders. *Official journal of the American College of Gastroenterology* | ACG. 2023;00:1-4.
20. Aydoğdu İ. Palyatif Cerrahi. In: Akçakaya A, editor. *Palyatif Bakım ve Tıp*. İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevleri; 2019. p. 329-34.
21. Koçkar C. Karın Muayenesi. In: Pirgon Ö, editor. *Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Muayene Kitabı*. Isparta: S.D.Ü. Kitabevi; 2019. p. 129-40.
22. Wilson SF, Giddens JF. *Health Assessment for Nursing Practice-E-Book*. 6th ed. St. Louis, Missouri: Elsevier; 2017.
23. Clements T, Tolonen M, Ball C, Kirkpatrick A. Secondary peritonitis and intra-abdominal sepsis: an increasingly global disease in search of better systemic therapies. *Scandinavian Journal of Surgery*. 2021;110(2):139-49.
24. McBurney C. Experience with early operative interference in cases of disease of the vermiform appendix. *New York State Journal of Medicine*. 1889;50:676-84.
25. Bartholomew JR. From the Masters: Lessons learned about the vascular medicine history and physical examination from the past and present. *Vascular Medicine*. 2021;26(4):361-6.